

[Socialministeren]

På baggrund af udvalgets betænkning tog jeg i juni måned skridt til at starte en bred debat om udlægningsforslagene. Socialministeriet har gennemført en meget bred høring over betænkningens forslag på det sociale område; der har været holdt møder med forskellige paneler, og høringen og møderne har været fulgt op af en konference, som ligeledes havde en meget bred deltagelse.

Høringen omfattede bl.a. de kommunale organisationer, samtlige amtsråd, handicaporganisationer og andre brugerorganisationer, de amtslige brugerråd, frivillige organisationer i og uden for kontaktudvalget til det frivillige sociale arbejde samt de faglige organisationer på området. Derimod har Socialministeriets høring ikke omfattet de enkelte kommuner, idet Sammenslutningen af Sociale Udvalg over for ministeriet tilkendegav, at man selv ønskede at høre kommuneforeningerne. KL har ligeledes meddelt, at man gennemfører en høring af samtlige medlemskommuner. Jeg har fået oplyst, at KL's høring vil være afsluttet i løbet af februar 1990.

De mere end 80 høringssvar blev bearbejdet af Socialforskningsinstituttet, og instituttets rapport fungerede som oplæg til en konference om udlægningen. Der er efter fristen kommet en halv snes yderligere svar, der dog ikke forrykker det billede, rapporten tegner. I konferencen deltog ca. 300 repræsentanter for hele det sociale område. Høringskredsen blev suppleret med bl.a. medlemmer af Folketingets Socialudvalg og medlemmer af Det Sociale Udviklingsråd.

Jeg synes, det har været en oplysende og frugtbar debat. Det er mit indtryk, at synspunkterne i debattens løb er blevet mere nuancerede og har nærmet sig hinanden noget.

2. Den nuværende opgavefordeling og finansiering

Arbejdsdelingen mellem amtskommuner og kommuner på det sociale område er i dag karakteriseret ved, at kommunerne som hovedregel har hele ansvaret for, at den rette hjælp ydes til den, der har behov for det, men at hjælpen alt efter sin art kan ydes enten af kommunen eller amtskommunen. Ansvaret for, at de mere specialiserede tilbud er til rådighed, påhviler typisk amtskommunen. Amtskommunen kan leve op til dette ansvar ved selv at producere til-

budene eller ved gennem aftaler og overenskomster med kommuner, selvejende institutioner eller andre at sikre sig, at de er til rådighed i nødvendigt omfang. Dette gælder både for rådgivning og for institutioner (revalideringsinstitutioner, særlige daginstitutioner, døgninstitutioner for børn og unge, forsorgshjem etc. og institutioner for personer med vidtgående fysiske eller psykiske handicap).

Princippet om, at kommunen har ansvaret for, hvilken hjælp der skal ydes i det enkelte tilfælde, er – bortset fra anbringelse af børn og unge – modificeret af, at amtskommunen har visitationskompetencen til de amtskommunale foranstaltninger – efter kommunens indstilling.

Finansieringen af ophold på de amtskommunale institutioner er delt ligeligt mellem amtskommune og kommune (bortset fra de over 67-årige, for hvem kommunen bærer den fulde udgift). Der er herved tilstræbt en økonomisk neutralitet for kommunen i valget mellem forskellige typer af hjælp, herunder de forskellige former for kontante ydelser, og det er tilstræbt at skabe en fælles interesse hos kommune og amtskommune for udvikling og styring af foranstaltningerne.

3. Udviklingen siden opgaveudlægningen

Siden den nuværende opgavefordeling blev fastlagt, er der sket en omfattende udvikling. Den har dels været karakteriseret ved, at kvalifikationsniveauet i kommunerne er steget ganske meget, og dels ved, at en række opgaver, der løstes af amtskommunen, nu løses af kommunen eller i et fællesskab mellem amtskommune og kommune.

Udviklingen i kommunernes beredskab på det sociale område er sket meget hurtigere, end man kunne forudse for 10–15 år siden. Det er en proces, som dels skyldes den forløbne periodes samarbejde mellem amtskommunale og kommunale sagsbehandlere, dels skyldes, at socialsektoren er vokset stærkt. Personaletilvæksten i de kommunale socialforvaltninger efter bistandslovens indførelse har muliggjort en øget specialisering og dermed sat mange sagsbehandlere i stand til at løse selv meget komplicerede opgaver.

Den glidende eller »stille« decentralisering er kendetegnet ved, at den er sket på det gældende regelgrundlag, dvs. på grundlag af den fælles finansiering og med amtskommunernes